

KUTBUL İRŞAD - KUTBUL MEDAR

Ey evlat! Peygamber aleyhisselama tabi olan kamil kişi tebeiyyetle nübüvvet makamı kemalatlarını tamamlayınca eğer makam ehli ise imamet mansıbı ile şereflendirilir. Velayeti kübra kemalatlarını tamamla-yınca eğer makam ehli ise hilafet makamı ile şereflendirilir. Zılliyyet kemalatları makamında imamet mansıbı için münasib olan kutbül irşad makamıdır. Hilafet makamı için münasib olan, kutbül medar makamıdır. Şu altta bulunan iki makam üste bulunan iki makamın zıllıdır.

Şehy Muhyiddîn ibni A'rabi kudise sırruhu'ya göre gavs, kutbu medarın kendisidir. Ona göre gavsîyet başlıbaşına bir makam değildir. Bu fakirin itikadına göre gavs, kutbu medardan başkasıdır. Kutub, bazı işlerde ondan imdad ister. Onun için, abdalların makamına tayinde tesir vardır.

‘Bu Allahın fazlıdır, onu dilediğine verir, Allah büyük fazıl sahibidir’

□□□□□ **İlave:** Nübüvvet ve velayet makamına münasib marifet ve ilimler, peygamberlerin şeriatlarıdır. (üzerlerine salat ve selam olsun). Nübüvvette peygamberlerin adımlarında farklılık olunca aynı şekilde o farklılık miktarınca şeriatların da da ihtilaf ortaya çıktı.

Velilerin velayet makamında münasib olan marifetler meşayihın hoş sözleri, tevhid ve ittihattan haber veren ilimlerdir. Bunlar ihata ve sereyandan haber verir. [\[1\]](#) Bunlar beraberlik ve yakınlık alametini ortaya çıkarır. Bunlarda zılliyyet ve aynalık bildirip, müşahede ve şuhudu sabit ederler.

Hasılı kelim, peygamberlerin marifetleri kitab ve sünettir. Evliyanın marifetleri ise fusus ve futuhatı mekkiyyedir. (İki kitap ismidir)

Mısra: Bahçemin halinden baharımı kıyas et.

Evliyanın velayeti, Hakkın yakınlığını taleb eder. Peygamberlerin velayeti, Hak Tealanın en yakınlığını açığa çıkarır. Velilerin velayeti şuhuda delalet eder, peygamberlerin velayeti keyfiyeti bilinmeyen nisbeti sabit eder. Velilerin velayeti akrabiye ne şeydir bildirmez, cehalet ve hayret hangi şeydir göstermez. Peygamberlerin velayeti, akrebiyetin bulunma-sıyla beraber, yakınlığı uzaklığın aynısı görür, şuhudu gaybın aynısı kabul eder.

Mısra: Söylediğim şeyin izahını tafsilatını dersem uzun gider.

Ey evlat! Muhakkak nübüvvet kemalatlarının açık lamasında ve onların velayet üzerine üstünlüğünde üç velayet ki suğra, kübra ve ulyadır, bunlar arasındaki farkta, her birerlerine münasib olan marifetlerin açıklamakta ve bunlar ile alakalı imkansız şeyleri beyanda sözü uzattım. Şu mananın açıklamasına pek çok tekrarlı fıkraları girdirdim, bu hususta insanların son derece yabancılığından dolayı fehimlerinden uzak görül-mesi halinden çıkmasını umarak ve inkar zannından kurtulmasını umarak sözün eteğini uzattım.

Şu ilimler keşfi ve zaruridir, istidlali ve nazari değildir. Bazı mukad-dimelerin zikri ancak avamın anlayı-şını yakınlaştırmak ve tenbih içindir, belki mahlukattan has olan ları anlamaları için açıklamak ve izahtır. [2] Şu ol bir yoldur ki, Hak Sübhanehü ve Teala Hazretleri bu hakiri başından sonuna kadar kendisiyle mümtaz kıldığı yol dur. Esası nihayeti bidayete girdirmeyi içine alan Nakşibendi nisbetidir. Muhakkak şu esas üzerine yapılar ve köşkler bina edildi. Şayet şu esas olmasaydı asla muamele ziyade olmazdı ve şu makama ulaşmazdı.

Muhakkak Butha ve Yesrib toprağından aslı olan tohumu, Buhara ve Semerkand'a getirdiler, Hind arazisine onu ektiler, senelerce onu fazıl suyu ile suladılar, ihsan terbiyesiyle onu büyüttüler. Şu ekin olgunlaşıp kemale erince şu ilimleri ve marifetleri meyve verdi. [3]

‘Bizi buna ulaştıran Allaha hamd olsun, şayet Allah bizi buna hida-yet etmeseydi asla biz hidayet bulamazdık. Muhakkak babbimizin elçileri hakkı getirdi’.

VAKTİN İMAMI

Bilinmesi gerekir ki şu yüce tarikatta süluk kendisine uyulan şeyhe muhabbet rabıtası iledir. O şeyh ki şu tarikatta muradî seyr ile seyretti ve cezbe kuvvetiyle şu kemalatlar ile boyandı. [4] Şu kemalatların sahibi vaktin imamı ve zamanın halifesidir. Onun bakışı kalbdeki hastalıklara şifadır, onun teveccühü manevi illetleri kaldırıcıdır. Kutublar ve abdallar onun makamlarının gölgesi ile ferahlanırlar. Evtad ve Nuceba onun kemalat denizinden bir damla ile kanaat edicidirler.

Hidayet ve irşad nuru, güneşin ışıkları gibi onun isteği olmaksızın bütün şahıslar üzerine akıcıdır. Kendisi istediği vakitte nasıl olur. Eğer onun iradesi kendi ihtiyarında bulunmazsa. Zira o çok kere irade etmeyi ister fakat şu iradesi onun için hasıl olmaz. Ve şu manayı bilmesi ve onun nuru ile kim hidayet buluyor ve onun aracılığı ile kim istikamet buluyor diye haberdar olması lazım gelmez. Belki çok kere hidayetlerinin ve istikametlerinin aslını, layık olduğu şekilde bilmezler; bununla beraber kendisine uyulan şeyhin kemalatları ile hakikatlenirler ve alemi hidayet ederler.

Muhakkak halleri bilmek her bir kişiye verilmez. Makamların seyrinin tafsilini bilmek bütün şahıslara ihsan edilmez. Evet! Vucud-u şerifi, vusul yollarından hususi bir yolun binasının temeli olarak seçilen şeyh, elbette ilim sahibidir ve seyrin tafsilatını bilmek sahibidir. Diğerleri onun ilmi ile yetinirler. Ve onun aracılığı ile kemal ve tekmil mertebesine ulaşırlar, fena ve beka ile şereflenirler.

□□□□□ Şiir:

Allahu Teâlâ üzerine alemi bir kişide cem etmesi zor değildir.

İFADE VE İSTİFADE

İfademizle istifademiz, akis ve boyanma yolu üzeredir. Mürid kendi-sine tabi olunan şeyhe muhabbeti vasıta sıyla, saat saat şeyhin boyasıyla boyanır, akis yoluyla onun nurlarıyla nurlanır. Şu şekilde ifade ve istifade de halleri bilmeye hangi ihtiyaç vardır.

Karpuzla bakmazmısın, güneşin hararetiyle saat be saat olgunlaşır ve günlerin geçmesiyle olgunluk mertebesine ulaşır. Güneşin hararetini bilmesi ona nerden lazım gelsin, güneş için karpuzun olgunlaşmasında, kendisinin sebep olduğunu bilmesi nerden lazım gelsin. Evet! İhtiyari seyr ettirme ve seyretmeyi bilmek için ilim lazımdır fakat bu (diğer) silsilelere bağlıdır. Ashabı Kiram (üzerlerine Allahın rızası olsun) ın yolu olan şu bizim tarikatımızda sülûk ve tesliki bilmek asla lazım değildir. [5]

Şu tarikatta çoban olan, kendisine tabi olunan şeyh eğer ilmin kemali ile vasıflanmış ve bol marifetle hakikat-lenmiş ise şübhesiz diriler, ölümler, çocuklar, yaşlılar, gençler ve ihtiyarlar Mevlaya ulaşmak hakkında bu tarikatta eşittirler. Çünkü onlar maksadların nihayetine ya mahabbet yolu ile, veya şu devlet sahibinin teveccühü ile ulaşırlar. [6]

□□□□□□ ‘Şu Allahu Teâlâ’nın fazlıdır onu dilediğine verir. Allahu Teâlâ büyük fazıl sahibidir’.

Fakat bilinmesi gerekir ki nihayette olan, ilim sahibi değilsede fakat onun için elbette harika hallerin zuhuru lazımdır. Çok kere şu zuhurlar hakkında onun ihtiyarı olmaz, belki çok kere onların zuhurunu bilmek onun için olmaz. Belki insanlar ondan harika halleri görür halbuki onun bunlar üzerine ittilaı (haberdar olması) yoktur.

‘Nihayette olan her ne kadar ilim sahibi değilse de’ demiştim, ilimin olmamasından murad hallerin tafsilatını bilmenin olmamasıdır, yoksa mutlak olarak ilmin olmaması değil şöyleki asla hallerini anlamıyor, buna geride işaret geçtiği gibi.

Zikr edilen hidayet nuru vasıtasız veya vasıta ile veya pek çok vasıtalar ile müridlerine geçer. Onlar hususi yolunu, değişiklik ve tağyirat bulanıklığı ile bulaştırmadıkları müddetçe, bidatları ve uydurma şeyleri o yola, katarak tahrib etmedikçe.

□□□□□□ ‘Allahu Teâlâ bir kavmi, kendilerinde olan şeyi değiştirmedikçe değiştirmez’

Bir topluluğun haline şaşılır ki onlar şu değişiklikleri bu tarikatı tamamlamak zan ederler

ve şu katılan şeyleri şu nisbeti tamamlayıcı olarak tasavvur ederler. Bilmezlerki şu tekmil ve tetmim işi her bir kâsırın ve nâkısın işi değildir. Bir şeyi katmak ve icad etmek kabı boş olan herbirinin havsalasında değildir.

□□□□ Şiir:

Muhakkak şu yüce nisbetin nurları bidat karanlıkları ile örtündü. Muhammed Mustafanın dininin revnaklarını, uydurulan işlerin bulanıklığı ile yitirdiler. Bu dinin sahibi üzerine salatu selam ve tahiyye olsun.

Bundan daha acayibi, bir topluluğun şu uydurmaları güzel işler zan etmesidir. Onların şu uydurmaları hoş güzellikler zan etmeleridir. Bunlarla dini olgunlaştırmak ve mileti tamamlamak isterler. Şu işleri yapmaya çok fazla rağbetle rağbetlendirirler. Allahu Subhanehu Hazretleri, onları yolun ortasına ulaştırsın. Bilmedi lermi ki din, şu uydurmalardan evvel kamil idi, ve nimet tamam idi ve Hak Subhanehu Hazretlerinin rızası hasıl olmuştu. Allahu Teâlânın şöyle buyurduğu gibi:

‘Bu gün sizin için dininizi ikmal ettim ve üzerininze nimetimi tamam-ladım ve sizin için din olarak islamdan razı oldum’.

Şu uydurma şeylerden dinin kemalinin taleb etmek, şu ayeti kerime-nin gereği üzerine hakikatte inkardır.

□□□□□□ Şiir:

Himmatlerimi size açıkladım ve bıkmanızdan korktum, şayet böyle olmasaydı söz çok idi.

Muhakkak müctehid alimler dinin hükümlerini açıkladılar, onlar dinde bulunmayan şeyi icad etmediler bu yüzden ictihad ile sabit olan hükümler bidat işlerden değildir. Belki dinin

aslındandır. Zira dördüncü asıl kıyastır

[7]

Ey evlat! Ben kutbu-l irşad ile alakalı marifetleri ifade ve istifade babında, Mebde' ve Mead Risalesi'nde yazdım. Fakat bunların şu makam ile münasebeti olunca ve kendisin de faide bulununca şu mektubda onları yazmak uygun oldu.

Bundan anlaki kutbul irşad ferdi kemalatları cem edici olmasıyla beraber cidden varlığı çok değerlidir. Şu cevher gibisi çok asırlar ve uzun zamanlar geçtikten sonra ortaya çıkar. Karanlıklar alemi onun zuhur nuruyla nurlanır. Onun hidayet ve irşad nuru, bütün aleme şamildir. Kendisi için rüşd, hidayet, iman ve marifet hasıl olan arşın çevresinden yerin merkezine kadar bulunan herkes için, ancak onun yoluyla (hidayet ve rüşd) hasıl olur ve ondan istifade olunur. Şu devlet, onun nurunun vasıtası olmaksızın hiç kimseye hasıl olmaz.

Onun nuru, uçsuz bucaksız deniz gibi alemin tamamını kuşatır. Şu deniz, sanki donuk olup asla hareketlenmezdi. O zata yönelen ve ona samimiyetle bağlanan talib veya o zat talibe yönelicidir.

Sanki teveccüh anında talibin kalbine doğru bir pencere açılır. İhlası ve teveccühü mikta-rınca şu denizden bu yol ile susuzluğunu giderir.

Zikrullah'a yönelen ve teveccüh eden şu kutba asla yönelmiş değilse de durum yine aynıdır. Yalnız onu inkar cihetinden değil belki asla onu bilemediği için. Şu gibi bir faide onun için hasıl olur. Fakat bu ifade evvelki surette ikinci surettekinden daha fazladır. Fakat kutbu inkar eden veya kendisinden kutbun eziyetlendiği kişi, zikrullah ile meşgul olsa da lakin o hidayet ve rüşdün hakikatından mahrumdur. Şu inkarı ve eziyeti, feyiz yolunda engel olur. Hidayetin hakikatı, şanı yüce olan şu kutbun tevec-cühü olmaksızın, ifadesi olmayana kadar, istifadeyi men edene ve zararı kast edene kadar o kişide yoktur. Belki onda sadece rüşdün sureti vardır. Manadan boş olan suret, menfati ve faidesi azdır. Kendilerinde şu kutba muhabbet ve ihlas bulunan kişiler, zikr edilen teveccühden boş kalsalar ve Allahı zikirten boş kalsalar da, sadece muhabbetleri vasıtasıyla rüşd ve hidayet nuru onlara ulaşır. Şu marifet mektubun sonu olsun.

□□□□□ Şiir:

Yetiniyorum, zira şu zekilere yeter.

Nidaya kulak verene, defalarca nasihat ettim.

Rahman ve rahim olan alemlerin Rabbi olan Allaha, başta ve sonda hamd olsun. Resulu Muhammed aleyhisselam, âli ve ashabı üzerine devamlı ve sürekli salat ve selam olsun.

[1] İhata: kuşatmak. Sereyan: içine girmek. Bu gibi vasıflar Allahu Teâlâ için caiz değildir. Bu söyleyenler sekir halinde olanlardır.

[2] İmamı Rabbani Hazretleri bu ilimleri sağlam keşfiyle bulduğunu ve zaruri bilgi ifade ettiğini söylüyor. İnanmak için ayrıca delil getirmeye gerek yok. Delil şüphesi olana getirilir.

[3] Bu meyvenin kendisine nasibi olduğunu ifade etmiş oluyor.

[4] Murad: Kendisi dilemesede Mevla tarafından çekilen has velilerdir. Mürid: çalışarak, çabalayarak Mevlayı bulmak isteyendir.

[5] Müridin manevi yolculuğunu bilmesi gerekmez. Verilen vazifeye tabi olmakla her an ilerler ama farkında olmaz.

[6] O kamil şeyhe olan sevgileri sayesinde ondan feyizlenirler. Veya o kamil zat onlara teveccüh ederek onları yetiştirir.

Tarikat - Allaha Giden Hususi Yol- 5. Bölüm

Yazar Ali Kara

Pazartesi, 18 Ağustos 2008 10:42 -

[7] Diğer üçü kitap, sünnet ve icma'dır.